

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bescherming en veiligheid in de toekomst

Dijkversterking Marken

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Om het voormalige eiland Marken ook in de toekomst te beschermen tegen overstromingen werkt Rijkswaterstaat aan maatregelen die mensen, hun leefomgeving, infrastructuur en natuur veiligheid bieden.

Voldoen aan huidige veiligheidsnormen

De dijk om Marken voldoet niet meer aan de veiligheidsnormen. Delen van de dijk kennen stabiliteitsproblemen. Daarnaast is de dijk op een aantal plaatsen te laag en is de steenbekleding op veel plekken niet stevig. Sinds de Afsluitdijk heeft Marken geen overstroming meer meegemaakt. Om ook in de toekomst voldoende veiligheid te bieden, zijn nu maatregelen nodig. Daarom werken Rijkswaterstaat, waterschap, gemeente, provincie, belangorganisaties en inwoners aan plannen voor een betere bescherming.

Verkenning

Rijkswaterstaat heeft in de verkenningfase onderzocht welke oplossingsmogelijkheden en plannen geschikt en betaalbaar zijn om Marken te beschermen. Het verbeteren van de dijk rond Marken vraagt om een zorgvuldige afweging van aspecten zoals de hoogte en breedte van de dijk, de stabiliteit, het inpassen van speciale locaties en de impact op de omgeving. Uiteindelijk is het doel om een dijk te maken die de vereiste veiligheid biedt, die past bij het cultuur-historische karakter, het landschap en de natuur van Marken, en die op voldoende steun van betrokkenen kan rekenen. De uitvoering start naar verwachting in 2020 en duurt enkele jaren.

Nieuwe dijk: vijftig jaar bescherming

Na uitgebreid onderzoek naar beschermingsmogelijkheden voor Marken en na overleg met partners, bewoners en andere betrokkenen, heeft toenmalig minister Schultz van Haegen van Infrastructuur en Milieu in juli 2016 gekozen voor een dijkversterking die het voormalige eiland Marken de komende vijftig jaar moet beschermen tegen overstromingen. Schultz: "De oplossing moet aansluiten bij het DNA van Marken. De nieuwe dijk moet niet alleen veilig zijn en aan de nieuwste normen voldoen, hij moet ook passen in het landschap en bij de specifieke historie van Marken. Dat vraagt maatwerk. Dit alternatief heeft draagvlak onder de bewoners. Ik ben blij dat we een alternatief hebben gevonden waar alle partners in dit project achter staan."

Dijk gaat buitenwaarts

In het gekozen alternatief wordt aan de Westkade en de Zuidkade de dijk buitenwaarts versterkt en verplaatst. Daar is meer ruimte en is het niet nodig private grond aan te kopen. Na de versterking is de dijk weer voor vijftig jaar robuust en veilig. Aan de Noordkade van Marken zijn de komende decennia geen aanpassingen nodig.

Planuitwerking

In de plantuitwerkingsfase is het ontwerp van de dijk en de manier van aanleggen verder uitgewerkt. Daarbij wordt de markt uitge-

daagd om met een passende uitvoeringswijze te komen. Een belangrijke randvoorwaarde is om de 'zetting' van de dijk (het inzakken door een slappe ondergrond van veen- en kleilagen) te beheersen en te beperken zodat de dijk een stevig en stabiel fundament krijgt. Ook is berekend hoeveel water er in uitzonderlijke situaties over de dijk heen mag komen zonder dat dit overlast geeft. Daarbij worden ook andere maatregelen in de waterhuishouding geanalyseerd, zoals het verbreden van sloten, die wateroverlast bij neerslag en hoog water helpen beperken.

Planuitwerking, ontwerp en uitvoering

Om grote projecten als deze sneller te laten verlopen werkt Rijkswaterstaat gelijktijdig aan zowel planuitwerking als aanbesteding. Zo is er straks direct een aannemer die de dijkversterking kan gaan uitvoeren. Binnen de planuitwerking is ook gekeken welke wensen en kansen vanuit de omgeving kunnen worden meegenomen als de dijk wordt versterkt. Bijvoorbeeld op het gebied van cultuurhistorie, natuurontwikkeling en recreatie.

Rijkswaterstaat maakt uiteindelijk een zogenaamd 'referentie-ontwerp' dat kaders geeft over hoe het uiteindelijke ontwerp (het 'definitief ontwerp') eruit moet komen te zien. De aannemer die de opdracht na de aanbesteding krijgt doet vervolgens eigen voorstellen om het referentieontwerp te optimaliseren. In overleg met Rijkswaterstaat maakt de aannemer uiteindelijk een definitief ontwerp. Zo werken Rijkswaterstaat en aannemer samen aan een realistische en door de omgeving breed gedragen oplossing voor de knelpunten van de dijk en kan de aannemer straks snel aan de slag.

Kansen voor natuur en recreatie

De dijkversterking op Marken biedt kansen om naast het verbeteren van de waterveiligheid ook andere doelen te bereiken die meerwaarde opleveren voor het gebied. Kansen liggen er op het gebied van natuur, cultuurhistorie, het watersysteem op het eiland en recreatie. De gemeente Waterland neemt het initiatief om onder andere samen met de provincie Noord-Holland en de Eilandraad dergelijke kansen verder uit te werken. Te denken valt bijvoorbeeld aan de aanleg van strandjes of plekken waar bewoners een klein bootje kunnen stallen. En omdat Marken met de nieuwe dijken iets groter wordt, ontstaat er meer ruimte voor de natuur. De omringkade om Marken heeft de potentie uit te groeien tot een mooi en interessant wandelpad, of tot onderdeel van een doorlopende route tussen Hoorn en Amsterdam, de Mooiste Tocht van Holland. Informatiepanelen, apps en andere voorzieningen kunnen deze mogelijkheden ondersteunen en verder helpen uitbouwen.

De planning

2016 – 2017	Planuitwerking
Najaar 2018	Inspraak op besluiten en vergunningen/voorbereiding van de realisatie
2019	Start aanbesteding voor de realisatie
2020	Start realisatie
Tot dijkversterking gereed is	Intensiveren onderhoud bestaande dijk

Legenda

1. Westkade en Zuidkade
2. Haven
3. Aansluiting Bukdijk
4. Vuurtoren
5. Rozewerf
6. Aansluiting Verbindingsweg

Samenwerken aan een veilig Marken

Rijkswaterstaat werkt samen met de gemeente Waterland, de provincie Noord-Holland, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en diverse maatschappelijke organisaties. Ook is er intensief overleg met de bewoners in de werkgroep Dijkversterking, onderdeel van de Eilandraad Marken. Daarnaast bestaat er een klankbordgroep met belangengroepen uit de omgeving. Het project dijkversterking Marken maakt onderdeel uit van het Hoogwaterbeschermingsprogramma.

Blijf op de hoogte

U kunt op de hoogte blijven via de website van Rijkswaterstaat (www.rws.nl/markenveilig), waar u zich ook kunt abonneren op de speciale nieuwsbrief. Vragen kunt u e-mailen naar dijkversterkingmarken@rws.nl of stellen via het algemene informatie-nummer 0800 - 8002.

Feiten en cijfers over Marken

Oppervlakte	263 hectare
Lengte dijken	8.400 meter
Lengte dijkversterking	5.600 meter
Woningen	833
Inwoners	1.797
Toeristen	500.000 per jaar

Onderhoud gaat gewoon door

Het onderhoud aan de dijken rond Marken is sinds 2014 geïntensiveerd en gaat de komende jaren gewoon door. Het onderhoud is nodig om een veilige en stabiele dijk te houden, met oog voor de natuur. De werkzaamheden bestaan uit maaien van de berm, onderhouden van fiets- en voetpaden, verwijderen van onkruid en het inspecteren van de dijk. De aannemer controleert ook de waterkering en haalt het riet uit de dijksloten weg, zodat het water goed blijft doorstromen. Ook kleinere werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het weghalen van zwerfafval en het herstellen van verzakte bestrating. De aannemer onderhoudt ook de vier experimentele winterverblijven die in 2015 zijn aangelegd voor de beschermde ringslang, de zogeheten ringslangputten. Voor al dit onderhoud zijn uitvoerders van de aannemer regelmatig op en rond de dijk aan het werk.

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat

www.rijkswaterstaat.nl
0800 - 8002

januari 2018 | WNN0118ZB005